

INHOUD

AAN DE LEZER	7
Pinksteren als gezamenlijk streven van de zielen en het werken aan de vergeestelijking van de wereld	
EERSTE VOORDRACHT	9
<i>Keulen, pinksterzondag 7 juni 1908</i>	
Het verlies van de gevoelsinhoud jegens de jaarfeesten. Over de elementenwezens en hun relatie tot mensen en dieren. Elfen, nimfen, gnomen en salamanders. De groepszielen van de dieren. De ontwikkeling van de mens uit de groepsziel tot individuele ziel sinds Atlantis. De Germanen bij Tacitus. De tijd van de patriarchen; 'Adam' of 'Noach'. Het wezen van de groepsziel van de dieren. Afsnoeringen van de groepsziel. Verinnerlijking van idealen. Bloedverwantschap, stam en ras. Pinksteren. De vurige tongen; de Heilige Geest.	
TWEEDE VOORDRACHT	27
<i>Keulen 9 juni 1908</i>	
Over de elementenwezens. Het inwerken van hogere wezens in de mens tijdens de slaap. Het ontstaan van elementenwezens door slechte eigenschappen van de mensen. Spoken; demonen. De ontwikkeling van het etherlichaam (etherhoofd) van Atlantis tot heden. Het geleidelijke losraken van het etherhoofd in de toekomst. Over de 'Piëtà' van Böcklin. Het inwerken van geestelijke	

wezens in architectonische bouwvormen. De griekse tempel; de gotische dom. Het uiterlijke leven een afbeelding van het innerlijk. Het realiseren van de pinkstergedachte.

Pinksteren, het feest van de vrije individualiteit 41

Hamburg, pinksterzondag 15 mei 1910

De betekenis van het pinksterfeest voor het Avondland. Het volksprincipe (vrouwelijke principe), het individualiserende (mannelijke) principe en het algemeen menselijke principe (Christus). De Heilige Geest en de toekomstige ontwikkeling tot vrij mens. Onbeweeglijke en beweeglijke feesten. De Christusimpuls als impuls van de vrijheid. De reïnkarnatiegedachte in het boeddhisme en in de nachristelijke tijd. De leer van reïnkarnatie moet ook in het exoterische christendom binnenkomen. De pinkstergedachte en de toekomst van het christendom. Spreuk van Steiner: 'Wezen voegt zich bij wezen in ruimteverten ...'

AANTEKENINGEN 65

**RUDOLF STEINER OVER DE
VERSLAGEN VAN DE VOORDRACHTEN** 67